

timpul războiului și după război (Michal Šmigel); *Impactul schimbărilor din anii 1944-1945 asupra învățământului minorității slovace din România* (Nicoleta Alexandrina Huszárík); *Impactul Celui de Al Doilea Război Mondial asupra comunităților evanghelice slovace din România* (Juraj Vanko).

Comunicările au pus în valoare semnificația evenimentelor de la 23 august 1944 din România și a Insurecției Naționale Slovace din 29 august 1944, consecințele acestora asupra evoluției ulterioare a celor două țări și popoare, a acestei regiuni a Europei. Pe marginea comunicărilor s-au purtat aprinse dezbateri, efectuându-se un foarte benefic schimb de opinii asupra acestor fenomene istorice.

S-a hotărât publicarea într-un volum a textelor comunicărilor, în cele două limbi, română și slovacă, însoțite de rezumate în limba engleză.

Atât partea română, cât și cea slovacă au înmănat părții partenere volume și studii de istorie recent apărute. De altfel, cu prilejul Reuniunii s-a efectuat un foarte util schimb de informații bibliografice cu privire la cele mai recente apariții editoriale din ambele țări, referitoare la marile probleme care preocupă istoriografia contemporană.

Istoricii români și deopotrivă cei slovaci au apreciat în mod deosebit calitatea comunicărilor prezentate și a dezbaterilor purtate pe marginea lor, modul profesionist de organizare a lucrărilor Reuniunii.

Cu prilejul acestei Reuniuni, istoricii prezenți au vizitat monumentele istorice și muzeele din Alba Iulia, din împrejurimile acesteia, precum și mănăstirea de la Râmeț-Alba.

La încheierea lucrărilor, în ziua de 22 septembrie 2011, s-a semnat Protocolul Reuniunii, stabilindu-se ca următoarea Reuniune a Comisiei să se desfășoare la Banská Bystrica în septembrie 2012, pentru a se relua ritmul de până acum al activității acesteia.

Cele două părți s-au angajat să țină legătura între datele a două Reuniuni, să se informeze reciproc asupra aparițiilor unor lucrări istorice de interes pentru ambele istoriografii, să mențină contactul științific dintre ele. De asemenea, să publice cronici, dări de seamă și recenzii asupra activităților desfășurate și a studiilor istorice semnificative ce se publică în România și Slovacia.

Prof. dr. Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române
Președintele Părții Române în Comisia Mixtă de Istorie Româno-Slovacă

**CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ „RECENT STUDIES ON PAST AND PRESENT:
NEW SOURCES, NEW METHODS OR A NEW PUBLIC?”
(STUDII RECENTE DESPRE TRECUT ȘI PREZENT:
NOI SURSE, NOI METODE SAU UN NOU PUBLIC?)**

(București, 25-27 septembrie 2011)

Începutul toamnei anului 2011 a găsit Academia Română în plină activitate științifică. Mărturie a acestui fapt este conferința „Studii Recente despre Trecut și Prezent: Noi Surse, Noi Metode sau un Nou Public?”, construită în jurul proiectului POSDRU, ID 61104, *Științele socio-umane în contextul evoluției globalizate: dezvoltarea și implementarea programului de studii post-doctorale și de cercetare*, finanțat de UE și de Guvernul României. Obiectivul principal al acestui demers a fost crearea unei platforme sociale și academice de educație deschisă, concentrată pe conservarea tradițiilor și pe creativitatea modernă. Proiectul promovează dezvoltarea instituțională a studiilor avansate în domeniul științelor umane, științelor sociale și al moștenirii culturale, sub patronajul Academiei Române și supervizarea activă a câtorva dintre cei mai distinși specialiști români și europeni din domeniul academic și universitar, precum Ionel Haiduc, Peter Schreiner, Paolo Odorico, Gilles Veinstein, Konrad Gündisch, Alexandru Vulpe, Șerban Papacostea, Victor Spinei, Andrei Pleșu, Vasile Pușcaș, Vintilă Mihăilescu, István Horváth, Nicolae Edroiu, Ioan-Aurel Pop sau Marius Porumb.

Având la bază un parteneriat fructuos și solid, echipa de organizare a acestui eveniment a adus împreună colaboratorii din activitatea de implementare: Academia Română (București-Cluj-Iași), Academia Austriacă de Științe (Viena), École des Hautes Études en Sciences Sociales (Paris), Federal Institute for the Culture and History of the Germans in Eastern Europe (Oldenburg), Deutsche Denkmal Akademie (Frankfurt-am-Main – Romrod – Görlitz), Institutul de Studiere a Problemelor Minorităților (Cluj-Napoca), Colegiul Noua Europă (București) și Universitatea Babeș-Bolyai (Cluj-Napoca).

Deschiderea oficială a avut loc în Aula Academiei Române și a abordat tematica „Limitele și Frontierele Științei”, trasând astfel curente și direcții actuale care însoțesc demersurile științifice la început de secol XXI. Această conferință a fost grupată în jurul sintagmei *Civilizație – Societate – Patrimoniu – Moștenire Culturală – Globalitate* și, din punct de vedere organizatoric, și-a concentrat activitățile în jurul a patru module: *Transmiterea Patrimoniului, Structurarea Puterii, Reprezentarea Societății și Definirea Continentelor*.

Primele 8 secțiuni au fost integrate modular în categoria *Patrimoniu*. Prezentările au abordat trăsăturile interdisciplinare ale tehnicilor moderne de preservare a patrimoniului, bazate pe rezultate practice și experimentale, și au relatat succint despre folosirea metodelor imuno-moleculare în studiul și conservarea patrimoniului cultural și de artă, despre metode de investigare cu fascicule de electroni în conexiune cu difracția de raze X pentru a obține informații despre morfologia, structura și compoziția materialelor arheologice, despre utilizarea spectroscopiei RAMAN în studierea și conservarea patrimoniului sau despre biodegradarea unor diferite monumente de piatră etc. În continuarea acestora, în cadrul aceluiași modul, au fost abordate dimensiuni interdisciplinare ale peisajului uman din cultura Cucuteni, din cetatea dobrogeană Ibida, despre recenta descoperire paleolitică de la Ciuperceni, despre depozitele de bronz din Bucovina sau despre așezămintele arheologice din zona Orăștie. Secțiunea a fost încheiată cu o masă rotundă care a adus în atenția participanților poziția actuală și evoluția arheologiei la nivel european și național.

Plasată în contemporaneitate, conferința urmează direcția studiului structurilor de putere și aspecte ca schimbările contextuale rapide din relațiile internaționale între secolul al XIII-lea și secolul XXI, construcția identității, jocul puterii sau dimensiuni legislative sunt așezate în fața publicului, subliniind încă o dată caracterul ianusias al conferinței: priviri către trecut, perspective spre viitor. În partea secundă a modului 2, *Structurarea Puterii*, s-a făcut tranziția către managementul conflictului sau al cooperării și către poziționarea între Stat și Biserică. Încheierea acestui modul și trasarea concluziilor specifice s-au realizat în cadrul unei dezbateri referitoare la căile vechi și noi de studiere a relațiilor de putere.

Identitatea, aspecte migraționiste, etnice, transformarea urbană sau arta sunt subiecte care au făcut parte din modulul al treilea al conferinței și care și-au reunit concluziile la masa rotundă care a dezbătut identitatea socială ca model de reprezentare și mijloc de identificare.

Ultimul modul al acestei conferințe are misiunea de a oferi o perspectivă macro asupra lumii și poartă sugestiv titlul *Definirea Continentelor*. El aduce în mijlocul participanților Imperiul Bizantin și imaginea lui în relațiile internaționale, Veneția secolului al XIV-lea, cruciadele din Sud-Estul Europei din secolele XIV-XV, Rusia medievală, momentele de modernizare a României după Primul Război Mondial. Sunt aduse argumente pro și contra pentru existența unui model cultural avangardist și reflectarea lui în literatura de specialitate și utilizarea folclorului ca arie culturală în perioada post-comunistă (reliefându-se concluzia că etnologia a venit în întâmpinarea nevoii statului comunist de a legitima particularități naționale care să permită crearea unui comunism național).

Concluzionând, conferința *Studii Recente despre Trecut și Prezent: Noi Surse, Noi Metode sau un Nou Public?* (*Recent Studies on Past and Present: New Sources, New Methods or a New Public?*) a adus în fața celor interesați demersuri investigative recente din tematicile amintite, având la bază principiul interdisciplinarității și al inovativității. Impactul major al unor astfel de acțiuni științifice integrate poate fi reflectat cel mai bine în facilitarea creării unor rețele de cercetători și specialiști, care pot pune bazele unor colaborări științifice viitoare, înțelegând prin aceasta că într-o lume a interdependențelor, fie ele și științifice, parteneriatul pare să fie soluția cheie a unor demersuri cu adevărat creatoare.

Cristian Șipețeanu